

POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid

Activiteitenverslag 2018 van de Cel Duurzame Ontwikkeling

(de heer Jean-Marc Dubois, lid van de ICDO)

Activiteiten van de cel DO in 2018

Sinds 2012 zijn de cel DO en de groep EMAS van de POD Maatschappelijke Integratie samengesteld uit dezelfde personen. Deze groep vergadert drie tot vier maal per jaar en vervult twee taken: de samenwerking versterken in de uitvoering van het plan EMAS en, voor zover dit mogelijk is, sensibiliseringsacties voeren voor de duurzame ontwikkeling.

In 2018 op het vlak van duurzame ontwikkeling heeft de cel in november een workshop georganiseerd over solidair en verantwoordelijk geld. Eric Dewaele (Réseau Financité) heeft een twintigtal medewerkers van FOD Sociale Zekerheid en POD Maatschappelijke Integratie toegelicht over de oorzaken van de financiële crisis van 2008 en haar gevolgen op het sociaal beleid van vandaag. Andere punten zijn ook aan bod gekomen, zoals ethische engagementen van de banksector, maatschappelijk verantwoordelijke investeringen, kredietcoöperatieven, lokale munten, zelf gefinancierde gemeenschappen, enz. De workshop heeft tot interessante uitwisselingen geleid over de manier waarop we duurzame projecten en een meer rechtvaardige samenleving met ons geld kunnen steunen.

Maatregelen en acties van de POD Maatschappelijke Integratie die bijdragen tot de duurzame ontwikkeling

De POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid heeft als missie het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van een inclusief federaal beleid voor maatschappelijke integratie, zodat de sociale grondrechten aan iedereen **op duurzame wijze** gegarandeerd worden.

Op deze manier is de POD MI rechtstreeks betrokken bij de invoering van de reglementering. De POD informeert zijn doelpubliek en zijn partners, geeft hen raad over de maatregelen en acties en beheert de financiële stromen van en naar zijn partners.

De belangrijkste partners van de POD zijn de **OCMW's**, die op het terrein werken om de integratie te bevorderen van de armste personen in onze maatschappij, met behulp van verschillende instrumenten: het leefloon, tewerkstelling en arbeidstrajectbegeleiding, dringende medische hulp, de verwarmingstoelage, schuldbemiddeling en budgetbegeleiding, enz. Andere partners zijn de werkwinkels, de sociale huizen, het sociaal stookoliefonds, enz.

De POD is eveneens actief op het vlak van de preventie en de **bestrijding van armoede**. Het derde federaal plan armoedebestrijding (2016-2019) is op gang. Een eerst opvolgingsrapport is begin 2018 gepresenteerd, op basis van de informatie die de ambtenaren Armoede van alle federale besturen hadden meegedeeld. De eindevaluatie van het plan is begin 2018 gestart. Het tweede nationaal plan kinderarmoedebestrijding wordt momenteel door het middenveld nagelezen. Via de platformen *Kinderen eerst* kunnen OCMW's sinds een paar jaren hun praktijken uitwisselen over kinderarmoedebestrijding.

Via de **dienst "ervaringsdeskundigen"** wil de POD de federale overheidsdiensten dichter bij de personen in armoede te brengen. Ervaringsdeskundigen zijn personen die armoede en sociale uitsluiting gekend hebben. Zij werken aan de betere toegankelijkheid van de fundamentele sociale rechten in de diensten die worden aangeboden door de federale instellingen: onthaal en informatie aan het publiek, toegankelijkheid van de diensten. Momenteel zijn 35 ervaringsdeskundigen gedetacheerd in 22 partnerorganisaties (FOD's, sociale parastaten, OCMW's, ziekenhuizen).

Via het **project FEAD (Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen)** verdeelt de POD voedselpakketten via de OCMW's en andere verenigingen. FEAD bestaat sinds 2014. Het maakt deel uit van het cohesiebeleid en van de Europese structuurfondsen. België heeft ervoor gekozen om de middelen van het fonds te gebruiken voor voedselhulp. Het beheer van deze middelen werd toevertrouwd aan de POD Maatschappelijke Integratie. Concreet stelt de POD voedselpakketten samen om te beantwoorden aan de noden van de armen en verdeelt hij ze aan de begunstigden via de OCMW's en de voedselbanken.

Tot slot voert hij het **grootstedenbeleid (GSB)** uit, dat in 1999 door de federale regering werd gelanceerd om probleemwijken in de stad te steunen. Hoewel het programma GSB sinds 2015 de steden niet meer rechtstreeks subsidieert in het kader van de contract "duurzame stad" financiert het wel nog projecten die gedragen worden door de verenigingen, onderzoeken en conferenties in verband met het thema stadsarmoede. In de Verklaring van de Burgemeesters voor Kinderarmoedebestrijding hebben meer dan 200 Belgische burgemeesters zich geëngageerd om kinderarmoedebestrijding in hun stad/gemeente te reduceren.

Zoals u ziet werkt de POD, via zijn basismissies, hoofdzakelijk aan het **sociale luik** van de duurzame ontwikkeling.

Bij deze maatregelen en acties die tot de core business van de POD behoren, komen nog de acties die uitgevoerd worden in het kader van het beheersplan en van het actieplan DO 2018 en die bijdragen tot de doelstellingen van de LTV en van de SDG.

In het beheersplan 2018 benadrukken wij **de verbintenis van de POD in het project Housing First**. Het model is in New-York begin van de jaren 90 ontstaan en steunt een rechtstreekse toegang tot het logement, zonder tussenstappen, voor personen die met drugs, alcohol of psychische problemen kampen en die voortaan in de straat woonden. Een pilootproject is tussen 2013 en 2015 gevoerd in de vijf grote steden (Brussel, Antwerpen, Gent, Luik en Charleroi). Na 2 jaar woonden nog 90 % van deze personen nog in hun woning. Dit experiment is met een andere groep daklozen vergeleken, die in het klassieke hulpverleningssysteem zaten. In deze groep woonden nog 48 % van de personen in hun woning ; de anderen woonden in gemeenschapshuizen, ziekenhuizen, preciaire woningen, gevangeniszellen... of waren in de

straat opnieuw gaan wonen. De sleutel van dit succes ? De kwaliteit van de begeleiding. Een individuele, intensieve begeleiding door multidisciplinaire en mobiele teams. Een echte structurele maatregel tegen dakloosheid in grote steden. Sinds 2016 werken twee Housing First experts bij de POD MI als steunpunt voor de experimenten die in meerdere Belgische steden worden gevoerd. Ze zorgen voor de coherentie van de praktijken en organiseren uitwisselingsmomenten en opleidingen voor de veldmedewerkers.

In het actieplan DO 2018 willen wij de nadruk leggen op het **pilootproject Miriam**, dat ook op gang is sinds een paar jaren. Het doel van dit project is de begeleiding van alleenstaande moeders die in armoede leven, om hun armoede te verminderen en hun maatschappelijke en professionele integratie te bevorderen. Het project is eerst gevoerd in 2016-2017 met de OCMW's van Namen, Charleroi, Molenbeek, Leuven en Gent en wordt nu sinds 2018 gevoerd met die van Antwerpen, Oostende, Genk, Luik, Bergen en Brussel.

Maar de grote uitdaging van de POD Maatschappelijke Integratie in 2018 was de verhuis naar de Financie Tower (FINTO), als **voorbereiding voor de fusie met de FOD Sociale Zekerheid**. Beide administraties zullen **in 2019 de FOD Sociale Bescherming** vormen. De bedoeling is de harmonisering van de systemen van sociale zekerheid en sociaal bestand (leefloon). Zal deze harmonisering ten gunste van de begunstigden en van een meer rechtvaardige samenleving gebeuren ? Antwoord in 2019 en de jaren nadien.

Krachtlijnen van een duurzaam beheer in de interne werking van de POD Maatschappelijke Integratie

➤ Duurzame overheidsopdrachten

Sinds zijn bestaan besteedt de POD aandacht voor duurzame aankopen: gerecycleerd papier, koelkasten/diepvriezers en vaatwassers A++, multifunctionele apparaten (die de functies van kopieermachine, printer, fax en scanner integreren), platte schermen, ecologische schoonmaakproducten, flessen met statiegeld, enz. Eind 2014 werd een procedure opgesteld om de omzendbrief duurzame overheidsopdrachten van 16/05/2014 toe te passen. Via de uitvoering ervan kon de tenlasteneming van de duurzame ontwikkeling in de overheidsopdrachten, maar ook voor andere aankopen duidelijk verbeterd worden.

➤ Milieumanagementsysteem

In augustus 2010 heeft de POD het EMAS-certificaat behaald. 2018 is het jaar van de verhuis en de voorbereiding van de fusie geweest. De directie heeft dus voor de verderzetting van de sensibiliseringsacties geopteerd, maar wil niet aan een nieuwe cyclus van 3 jaar beginnen. We wachten dus op het starten van de nieuwe FOD Sociale Bescherming, om te zien of de nieuwe directie het milieubeheersysteem zal verderzetten.